

О.К. ІВАНОВ,

Заслужений працівник культури України,
професор кафедри музичного мистецтва
ВП «МФ КНУКіМ»,
м.Миколаїв

ВИХОВАННЯ СТУДЕНТА-ГІТАРИСТА НА ЗРАЗКАХ КЛАСИЧНОЇ І СУЧАСНОЇ МУЗИКИ

У XVIII ст., яке відноситься до епохи Просвітництва, музичне мистецтво переживає період небаченого творчого злету і розвитку. Якщо XVII ст. називають століттям театру, то XVIII ст. по праву можна назвати століттям музики. Значення музики, її громадський престиж зростають настільки високо, що воно виходить на перше місце серед мистецтв, випереджаючи навіть живопис.

Музику XVIII ст. представляють такі імена, як Ф.Гайдн, К.Глюк, Г.Гендель. До когорти великих композиторів входять І.С.Бах, якого визнано останнім великим генієм епохи бароко, а В.А.Моцарта називають першим представником романтизму.

У цей період остаточно утверджується гітара як класичний інструмент. Формується гітарна школа – композитори і виконавці. Італійська школа – це Ф.Карулі, М.Джуліані, М.Каркассі, Н.Паганіні та інші. Іспанська гітарна школа – Ф.Сор, А.Агуадо. Розвиток гітарного мистецтва відбувається і у Росії (А.О. Сихра, М.Т. Висотський).

Друга хвиля підйому гітарного мистецтва припадає на кінець XIX - початок XX ст. На цей період припадає життя і творчість видатного музиканта Андреса Сеговії. Його блискуча виконавська майстерність утвердила гітару у якості класичного музичного інструменту, якому доступні для виконання найскладніші музичні твори.

Професійні композитори визнають гітару у якості класичного інструменту, пишуть твори, у яких яскраво виявляються технічні і виразні можливості гітари.

А.Сеговія здійснює талановиті перекладення для гітари класичних музичних творів, написаних для інших музичних інструментів, доводячи цим, що гітарі підвладні для виконання найскладніші фортепіанні і скрипінні твори. Справжньою сенсацією стало виконання А.Сеговією «Чакони» І.С.Баха. А популярний твір «Легенда» (Астурія) І.Альбеніса зараз більше відомий у гітарному виконанні ніж у виконанні на фортепіано.

XX ст. ознаменувалося стрімким розвитком технічного прогресу. Музичне мистецтво отримало новітні музичні технології. Оркестрове і ансамблеве виконавство збагатилося електронними і електромузичними інструментами. Відтак, стала ширшою тембральна палітра музичних звуків, що піднесло на вищій рівень у виконавську діяльність, сформувало новий погляд на

інтерпретацію відомих класичних творів і стимулювало пошук нових виразних можливостей музики.

Найкраще адаптуватись до роботи в нових умов випало гітарі. Отримавши можливість підсилювати звучання і збагатити тембральні можливості, гітара виборола право стати обов'язковим і незамінним інструментом у оркестровій і ансамблевій грі. При цьому гітара не втратила своє значення як класичний музичний інструмент для сольного виконання найскладніших класичних і сучасних творів.

Визначаючи завдання з підготовки студентів-гітаристів до різнопланової музичної діяльності, музична педагогіка наголошує, що індивідуальне виконавство класичних, народних і сучасних творів, опанування технікою класичної гри на гітарі є обов'язковою умовою підготовки кваліфікованого музиканта. На базі цих знань і навичок у подальшому за бажанням можна опанувати прийоми оркестрової гри на електрогітарі та бас-гітарі.

Художні і виконавські можливості гітари сповна виявляються у ансамблевій грі з іншими музичними інструментами. У концертному репертуарі є безліч музичних творів для ансамблів скрипка-гітара, флейта-гітара та ін. Цікавими для виконання і для слухачів є ансамблі гітар – дуети, тріо тощо.

У наш час гітара не втрачає своєї популярності в аматорському побутовому музиченні. Здебільшого вона використовується для акомпанементу пісень, народних і сучасних. Гітара стала символом у такому культурно-мистецькому жанрі як авторська (бардівська) пісня. Виконання пісень під гітару є поширеним явищем і на концертній естраді.

(Звучить пісня С. Вакарчука «Скажи мені...». Виконують Віктор Індюков і Сергій Демченко).

Висновок: У сучасному мистецтві гітара займає провідне значення як класичний, оркестровий, ансамблевий і акомпануючий музичний інструмент.

Список використаних джерел:

1. Агафшин, П. Школа гри на шестиструнній гітарі [Текст] / П. Агафшин. – М.: Музика, 1983.
2. Вайсборд, М. Андрес Сеговія и гітарне мистецтво ХХ ст. [Текст] / М. Вайсборд. – М.: СК, 1989.
3. Ларичев, Є. Самовчитель гри на шестиструнній гітарі [Текст] / Є. Ларичев. – М.: Музика, 1984.
4. Шевченко, А. Гітара фламенко [Текст] / А. Шевченко. – К.: Музична Україна, 1988.